

Выходить во Львовъ що Вторника, Четверга и Суботы
кажды рускихъ святыи о 4-й год. попоз. Литер. додатокъ
"Бібліотека національна. поїздістї" вийходить по 2 почат. ар-
куші кожного 15-го в поїздіння для кожного місяця.

Редакція, адміністрація і експедиція підъ Ч. 44 улиця
Галицька.

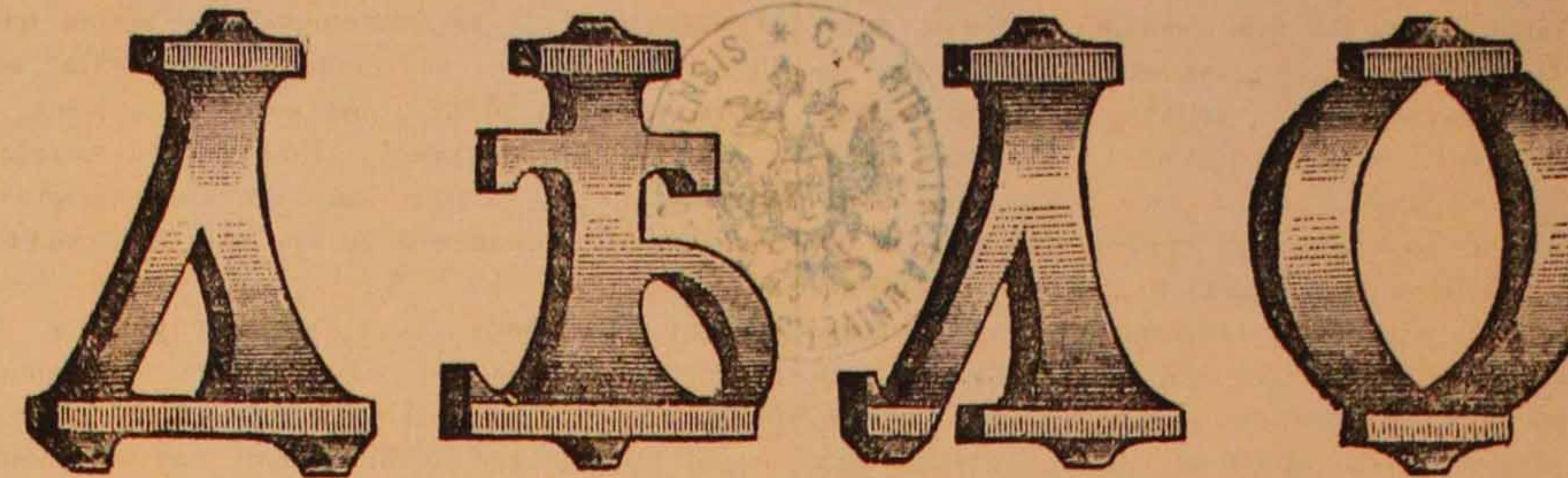
Всі листи, посилки і рекламація належать перевозити
Гдѣ адресою: редакція і адміністрація "Дѣло" Ч. 44 ул.
Галицька.

Рукописи не ввертаються только на попореднє застереже-
женіе.

Поодиноко число стоїть 12 кр. а. в.

Оголошення приймаються по цій 6 кр. а. в. бѣдь одніє
строчки печаткою.

Рекламація належить перевозити франко (найлучше
поштовимъ переказомъ) до: Адміністрації часописи "Дѣло"
ул. Галицька, Ч. 44

ВІІІ. Читателівъ въ Россії просимо ма-
ти на увазѣ, що въ вимовѣ ю=ji, ё=i, и=(въ
передній і на кінці слівъ)=ы, и (на початку
слівъ і по самогласнихъ)=i, ё (на початку
слівъ)=vi.

"Просимо о надсыланіе предплаты
на IV четверть року и о выровнанье дав-
нійшихъ рахунковъ."

ЗАПРОШЕНЬЕ ДО ПРЕДПЛАТЫ.

Кому не звѣстне имя Володимира Навроцкого, незабутного борця за нашу народну праву, смѣлого обчислителя всякої брехнѣ і дволичности нашихъ противниковъ! Его творы, якъ и пр. "Що наста коштує пропинація", "Руска народність въ школахъ народныхъ", "Подвійна крейдка" і др. суть не толькъ першими въ нашій літературѣ працями на полю економії і статистики, — они суть та-
кожъ класичними, відрцевыми, і мѣстить въ собѣ такъ бѣгато свѣтлыхъ мыслей і правди-
во-патріотичного чувства, що кождый, кому до-
рогій нашъ народъ, его розвой і поступъ, по-
виненъ внати ихъ і чрпти въ нихъ охоту
і вказовки до працъ народу.

Але ти цінній перлы, та дорога спадщи-
на, яка лишилась намъ по незабутнімъ тру-
женному, находитя доси въ розсыпцѣ, трудно
доступна для кожного. Працѣ єго печатались
по часописахъ (Правда, Дѣло, Кіевскій Теле-
графъ) або вібрникахъ (Громада, Календарь
"Просвѣтъ") і то звичайно підъ псевдоні-
мами або і безліменно, такъ що постороннemu
чоловѣкови майже неможливо єсть мати ихъ
при купѣ. Щобъ зарадити тому, а заразомъ
почти память нашого першого економиста і
критика, мы підписаній низше за ініціативою
"Етнографично-статистичного Кружка" заявля-
ли комітетъ для повного видання окре-
мою книгою всѣхъ єго літератур-
нихъ і науковихъ праць.

Выданье мѣстити буде всѣ печатаній доси
працѣ пок. Навроцкого, а такожъ і тѣ, які
остались по єго смерти въ рукописяхъ, крімъ
того і выборъ зъ єго приватныхъ листовъ, о
сколько они тишають справу публичныхъ або
можуть мати интересъ біографичний. Творы
Навроцкого попередженій будуть основною біо-
графію, кортої написанье на нашу просьбу
вставити на себе довголѣтній знакомий і другъ

покойника, Остапъ Терлецкій. Книжка укра-
шена буде крімъ того гарнимъ портретомъ
Володимира Навроцкого.

Цѣле виданье обнимати буде 20—25 пе-
чатнихъ листовъ і появится на свѣтъ най-
даліше въ половинѣ слѣдуючого року. Поза-
якъ фонди комітету не вистарчують для по-
крытия коштівъ такъ обширного видавництва,
для того розписується предплата, котра виносить
за одинъ примѣрникъ 2 зр. съ пересылкою.
По виданю книжки цѣна склепова буде ви-
чено підъ вищеною. Комітетъ надѣється, що на-
ші патріоти і народолюбцѣ радо поспішать
зъ предплатою і съ добровольними датками
для здигнення того найкрасшого, бо духомъ і
талантомъ збудованого памятника надъ забутою
могилою тихого труженника і мученика Руси.
Імена всѣхъ предплатниківъ і жертвовате-
лівъ будуть випечатаній при кінці книжки.

Предплату приймають редакції всѣхъ
русихъ часописей.

Львовъ дня 1 (13) падолиста 1883.
Національний, Франко, Ярема, Кулаковський,
Шухевичъ, члены комітету.

ДОПИСЬ ВЪ СПРАВѢ ВЕТЛИНСКОЙ.

Понизше мѣстимо допись отъ близького
знатока относянній въ громадѣ Ветлинської.
Допись тая подає гдеjak цѣкавій а доси не-
звѣстній факти, котрі будуть намъ помочній
до оцѣнення предстоячої розвязки тої справы.
Слѣдує допись.

Громада Ветлина провадила що бѣгъ зне-
сення панцини процесъ съ дворомъ о лѣсахъ і
пасовиска черезъ свого пленипотента Дмитра
Сича, бувшого посла до сейму краївого. (Сичъ
ще жіє, числити тепер 61 лѣтъ.) Адвокатами
громады були: Ригеръ въ Перемышлі і вся-
кій писарѣ, а въ кінці за порадою соймовихъ
пословъ удавало бувъ Сичъ до адвоката Бачин-
ского въ Стрию. Процесъ ішовъ нещасливо,
а двѣръ, користаючи зъ того, забирали
що разъ бѣльше громадскихъ кавал-
ківъ, якій громада ще підчасъ процесу
уживала.

Въ томъ часъ за порадою адвоката дра
Александра Іскрицкого хотѣла громада рату-
ватися провізорію; въ котрій самъ дръ І-
скрицкій заступавъ громаду. Однакъ і прові-
зорія, подбно якъ процесъ, скончилася въ

всѣхъ трьхъ інстанціяхъ для гримади неща-
сливо. Въ наслѣдство того мала громада на
підставѣ засуду окружного суду въ Перемыш-
лі заплатити въ р. 1878 кошти процесовій
около півтора ста зр. Громада тихъ коштівъ
не квапилась платити бѣльше задля того, що
не мала доброї громадскої ради, і цѣле дѣло
легковажила. Наслѣдники гр. Ксавера Конар-
ського, гр. Станіславъ і Генрікъ Конарській
впровадили секвестръ на 219 морговъ громад-
ского лѣса, а кошта отаксованія варосли съ по-
передною квотою до 400 зр.

Громада, довѣдавшиесь о томъ, толкували
себѣ всяко. Одній громадянинъ казавъ, що се-
рѣчъ неможлива, щобъ судъ продававъ лѣсъ
громадскій! Другій говорили, що чи сякъ
чи такъ, лѣсъ пропаде, — бо колибъ навѣтъ
авернути кошти графови, то пленипотентъ
двора, мѣщевий поссоръ Вонеръ, буде дохо-
дити своїхъ коштівъ за ставанье на термины.
Третій зновъ думали, що того лѣса нѣкто не
купить, бо нѣкому не придадеться задля свої
недоступності. И дѣйстно, на двохъ речинцяхъ
ліцитаційнихъ не появився нѣкто, а на тре-
тій явилася толькъ одна сторона — двѣръ,
и то явилися: гр. Генрікъ Конарський і посе-
соръ Ветлини Вонеръ.

Розпочався актъ лицитаційний.

— 219 морговъ лѣса! Цѣна шацункова
1 324 зр. і 44 кр.! Кто дастъ бѣльше? — взы-
ває секвестраторъ.

Гр. Генрікъ Конарський і Вонеръ мовчать.

— Кто жъ що дастъ по низше цѣни ша-
цункової?

— 50 крейцаровъ! — отзывається п. Вонеръ.

— Кто дастъ бѣльше?

— 60 крейцаровъ! — отзывається гр. Г.
Конарський.

— 60 крейцаровъ — по разъ першій,
другій і третій!

Зъ громады не становъ нѣкто на лицитації, а то здається, головно въ тої причини,
що мало кто знає про лицитаційний речи-
нець, бо тодішній вйтъ Іванъ Дзюба обвѣ-
щеніе о лицитації трамавъ при себѣ і громадѣ не
оголосивъ, а по часті, здається і зъ не-
дѣльства.

Коли по третімъ речинці лицитаційній
прішла вѣсть, що графъ купивъ лѣсъ за 60
крейцаровъ, і хоче решти коштівъ зновъ до-
ходити — (громадянинъ думали, що лѣсъ, оцѣнен-
ний на 1324 зр., по 6 зр. за моргъ, буде про-

предплатити "Дѣло" для Австрії:
на півній рікъ . . . 12 зр. на півній рікъ . . . 12 рубл.
на півній року . . . 6 зр. на півній року . . . 6 рубл.
на четверть року . . . 3 зр. на четверть року . . . 3 рубл.
съ дол. "Бібліотеки": . . . съ дол. "Бібліотеки":
на півній рікъ . . . 16 зр. на півній рікъ . . . 16 рубл.
на півній року . . . 8 зр. на півній року . . . 8 рубл.
на четверть року . . . 4 зр. на четверть року . . . 4 рубл.
на самъ додатокъ: . . . на самъ додатокъ:
на півній рікъ . . . 5 зр. . . . на півній рікъ . . . 5 зр.
на півній року . . . 250 зр. на півній року . . . 250 зр.
на четверть року . . . 125 зр. на четверть року . . . 125 зр.

Для Західної, окрім Россії:
на півній рікъ . . . 15 зр.
на півній року . . . 750 зр.
на четверть року . . . 375 зр.
съ дол. "Бібліотеки": . . . на самъ додатокъ:
на півній рікъ . . . 19 зр. на півній рікъ . . . 6 зр.

даній бодай за столько, що покрите всѣ ко-
шти) — удалася депутатія вложена въ трьхъ
громадянъ до Хреца до графа Генрика Конар-
ського і почала єго молити, щобъ зробивъ
такъ, щобъ громада лѣсъ назадъ дестала, а
она зверне графови 400 зр. коштівъ.

Графъ сказавъ делегатамъ, що довго жда-
ти не може; коли хотять вложить єму кошта,
нехай же зложать до двохъ тижднівъ. Грома-
да въ такомъ речинці 400 зр. не могла
роздобути; два тиждні минули і графъ по-
давъ прошеніе до суду о введеніе єго въ по-
сѣданье лѣса, а даліше постановивъ решту
коштівъ доходити на всѣхъ стежкахъ і
выгонахъ громадськихъ і на обліга-
ціяхъ. Якъ вѣдомо, такъ і зробивъ і то съ
успѣхомъ.

Сказано вище, що громада не могла роз-
добути 400 зр., щобъ заплатити графови ко-
шти до двохъ тижднівъ. Чому жъ то такъ?

Громада Ветлина — колись заможна, нынѣ
нужденно бѣдна. Не має анѣ пасовиска анѣ
лѣса, а на 115 господарївъ ледво 10 єсть та-
кихъ, що не мають довговъ. За тое мѣщевий
посесоръ Вонеръ і арендаръ, котрій поприходи-
ли съ одною коровою, зробили великий
макетъ.

Въ Ветлини гр. Конарський має 8.000 мор-
говъ лѣса. Кождый господаръ мусить за дрова
на опалъ отробити дворови 8 днівъ цѣ-
помъ і чотири разы дровъ привезти.

Въ загалѣ ѿтъ хто бы хотѣвъ завдати себѣ
труду — перестудіюти отношення Ветлинської,
то довѣдавши бы богато-богато. Тамъ не об-
важує нѣяке право — і я думаю, що въ
Турції певно не єсть і не було горшче!...

ДАЛЬШІЙ ПРОЯВЫ „PRACY ORGANICZNEJ“.

I. Проектъ видали краевого до уставы
о слугахъ і заробникахъ.

„Всякъ имѣй да логъ, ненімущій же да
претерпѣть“.

§ I. и поспѣшнай уставы Глу涓овской.

Оскілько мы своимъ простымъ розумомъ
могли вимѣркувати, то намъ здається, що вла-
стиво на сей першій і послѣдній параграфъ
славновѣтності уставы, обовязуючою нынѣ і
присно въ городѣ Глу涓овѣ зводиться такожъ і
всія бѣдна нашихъ вельможніхъ добродѣївъ
о „harmonii społeczeństwa“ і всѣхъ єхъ змаганія до
виговорення і укрѣплення тої гармонії. Хочъ

кожъ устава перешкода і мы бачимо все якъ
найлѣпше, якъ найдокладнѣше. Передовсѣмъ
чудно хороши представляються намъ въ комна-
тахъ штукъ всякихъ горючਬ, дерево- і ста-
льорити; на сихъ послѣдніхъ видиається кожда
навѣтъ нїслабша черточка. Не такъ догдно
представляються намъ образи. До сихъ надається
найлѣпше заматованіе свѣтло електричне, бо
инакше краски тратять свою властиву силу.
Щобъ однакожъ описати цѣле враженіе, яке
робить на врѣтела свѣтло електричне на вы-
ставѣ, до сего за слабе перо хочьбы і якого
здѣбного писателя; треба видѣти самому, са-
мому отчути, а тоді донерва можна познати
цѣле єго силу і єго значеніе. Для того не бу-
демо тутъ розписувати дальше надъ симъ
предметомъ, а згадаємо що лише о гдѣкотрихъ
предметахъ самої выстави і о загальний силѣ
електричного свѣтла, продукованого на вы-
ставѣ.

Найбільше займає врѣтела свѣтла такъ звана
бостонска жарѣюча лампа, що своимъ золоти-
стымъ свѣтломъ сяла докола. Здається, що до
сего богато причинився бронзовий підсвѣч-
никъ, до котрого була прикрѣплена, а потому
бани турецкого павілону, вибита зовсїмъ че-
рвонимъ шовкомъ. Въ бани горѣло 60 жарѣ-
ючихъ лампъ і здавалося, якъ бы они по цѣ-
ліхъ бани розсївали червоне свѣтло.

<p

и якъ простымъ выдѣлъ той невеличкій параграфъ, то прецѣль бѣнъ самъ становить основу множества другихъ уставъ, обвязующихъ по свѣтѣ и у настѣ, — правда, выраженныхъ не такъ то же по просту „по глуповскому“, прибранныхъ въ бѣскучий, учены слова, але амѣстомъ своимъ або прямо атъ него выплывающихъ, або выражаютъ навѣть зовѣмъ то само. Но пригляды моса только бѣзъ тому параграфовъ, вѣжко докладно кажде его слово, а певно будемъ мусѣли признать, что той „глуповскому градоначальнику“, который его скомпонувавъ, бувъ справѣ геніяльнымъ праводавцемъ, до котрого, по части короткости и ясности уставы зовѣмъ не дороши нашъ до машній праводавцѣ. Мы побачимо, что и пр. вѣсь изъ 60 дожжаныхъ параграфовъ зложный, выдѣломъ краевымъ въ потѣ лица скомпонованый „Проектъ уставы о отношенїяхъ слуг и наймъ робѣтниковъ до сельского господарства“ мѣстится въ тѣмъ однѣмъ коротенькомъ параграфѣ, и мѣстится навѣть ще „съ причинами“.

Попередъ тѣхъ категоріи економичній, котрѣ „глуповскому“ параграфу зовѣмъ ясно и недвоячно дефинію словами „имѣй“ и „неимѣшъ“, скованы суть въ проектѣ на шо выдѣлу краевого подѣяне не такъ ясными назвами: „службодателъ“ и „слуга“. Конечно, неясность есть только въ другои назывѣ, бо що до першои, то о тѣмъ и сумнѣвъ бути не може, що только „имѣй“ може бути службодателемъ. Але кто есть „слуга“? Глуповскому параграфу выразно каже, що „неимѣшъ“, — але нашъ „іерархія суспольній“ сего за мало. „Слугою есть“ — каже § 1 нашего проекту — „кто только наймався на певный протягъ часу, або въ певныхъ періодично повтаряющихъ отстутсвіахъ часу до сповновання услугъ приватныхъ, не вымогающихъ анѣ вышого, анѣ фахового образованія“. До раду слугъ вачиша вѣстъ затымъ подѣла сего проекту таоже: а) помѣщниковъ при сельскомъ господарствѣ чи то полевомъ, чи лѣсовомъ, обвязанныхъ повинти службу хочь и не що днѧ, але певне означене число днѧвъ въ тыждни або мѣсяци; б) робѣтниковъ наимающихъ на честь певного рода робѣт при господарствѣ сельскомъ, и. пр. до жнива, сѣнокосбѣ и т. д. Значитъ, не только „неимѣшъ“, або тѣ, що не маючи свого власного господарства мусять наниматися на дожжій честь у другихъ и прадювати для нихъ, але таоже и „мало имущи“, котрѣмъ не вышгарчає тѣ, що мають, и котрѣ для поповненія недостачь беруть на себе певній роботы въ чуждомъ господарствѣ, — вѣсъ они уважаются „слугами“, вѣсъ подѣлягаються подѣяне проектовану уставу. А щобъ борони Боже не було въ тѣмъ взглядѣ якого недорозумѣнія, то § 2 тогъ жъ проекту ще разъ повторяє, що „наміній робѣтники“ — отже и поденники — „таоже подпадаються подѣяне нѣшній приписы“.

Вже вѣтъ того, що мы доси натянули,

свѣтла падає то на вежу св. Стефана, то на арсеналь, що далеко поза Вѣднѣмъ, то навѣть на гору Каленбергъ, на котрой якъ-разъ празднувалося свято освобожденія Вѣднѧ, — и вѣтъ тѣ предметы якъ бы викликани якою чародѣйною рукою то варыковались въ цѣлой своїй краєвѣ и величавости на видокруїзѣ, то знову щезали середъ темної ночи.

Выставте собѣ нѣчъ темну; докола все спочиває въ глубокой темнотѣ и лишь гденеде бѣскотити свѣтло по правомъ бѣцѣ Дунаю. Сама рѣка, що днемъ виднѣє вже отъ самаго Каленбергу, плыве теперъ долиною, которую покрыла глубока темрява; лишь надъ самою рѣкою въ берега ледве що видко, якъ філѣ ви иногды забліснутъ и скоро потому пропадутъ середъ темрявы. Наразъ въ Каленбергу надносяться ракеты; то знакъ, що тамъ здѣраніе на торжество люде хотять єго звеличити освѣтленіемъ електричнімъ. Якъ разъ тогдь звертавася и рефлекторъ въ ротунду въ сторону до Каленбергу. Довгій стѣжокъ свѣтла, въ-разу лиши тонкимъ а потому чимъ разъ грубшимъ пасомъ протягавася понадъ долиною Дунаю якъ бы величезна мѣста яко кометы. Въ одной хвили досигъ бѣнъ вже вершка горы и она якъ бы середъ дня звиднѣлася въ далечи.

Зъ груды тысячи людей, що то вѣтъ ротунды то вѣтъ великого камѣнного моста (Reichsbrücke) глядѣли на се явище, вырвавшися голостіи и вдоволенія. Се бувъ найвишій триумфъ електричнаго свѣтла, найвеличавѣше свято електричнаго выставы. Що вѣтъ серединѣ ротунды дѣялося, на се мало кто вже вважавъ.

можна вымѣркувати, що наша „іерархія суспольна“ рада бы тою установою зробити невеличкій суспольный „Staatsstreich“, рада бы убрати двохъ въ одну сорочку, а радше загнудати двохъ однѣмъ удиломъ. Адже „слуги“, такъ якъ се слово доси понимає, а зарабники, половинники, гуртбники и т. п. ро-ды людей, поповняючихъ недостаючіи свои економичніи ресурсы посторонними заробѣтками, суть не пустыми словами, не абстракційными, кимъ небудь самовѣльно уковаными терминами, — але то суть означена двохъ отмѣній економичніи категорій, котрѣхъ нѣяка власть, навѣть власть „глуповскому градоначальнику“ не може самовѣльно змѣнити въ одну купу и прикроити на одно коныто. Мы не перечимо, що нашъ „іерархія суспольній“ булобы то на руку, колибѣ її удаєся въ „мало имущихъ“ зробити зовѣмъ „неимущихъ“, а бодай однѣхъ и другихъ поровнati юридично и поровнаніи „вѣдати себѣ самимъ на поруганіе“, — мы не перечимо, що съ осягненiemъ тои цѣли запанувалабы въ краю давно пожадана „гармонія интересовъ“, бо таоже въ загалѣ були бѣ только однѣ интересы — службодателївъ, а тѣ були такъ добре забезпечени, що и найменше ихъ нарушеніе булобы неможливимъ. Та только въ другои боку така радикальна змѣна въ нашихъ отношенїяхъ суспольніихъ, яку мусѣль потягнути за собою переведеніе того проекту, рѣвналася майже цѣлой соціальній революції, ваятѣ въ отворотного боку, а мы знаємо, що соціальній революції не робляться ат нынѣ на завтра, не робляться, якъ каже польска приповѣдка, „ostro, smialo i bez przymieli“, — але вимагають — ну, та цуръ имъ! Господь знає, що они вимагають: мы только не радѣбы, щобъ наша „іерархія суспольна“ робила въ тѣмъ взглядѣ якъ небудь, хочь може и поучаючіи для потомкѣвъ, але всеожь таки для неї сами дуже небезпечніи експерименты!...

Бо погляньмо дальше, що прописують наші праводавцѣ „имущому“, а що „неимущому“, т. в. слугѣ и варѣбникови! Праводавець глуповскому каже коротко и ясно: „всѧкъ имѣй да ясть“; нашъ жъ праводавець въ выдѣлу краевого стараються тую грубоматеріальну цѣлью своїхъ уставы прикрыти гарніми, хочь неразъ досить таки твердыми словами. Що цѣль „уставы о слугахъ“ цѣла мѣститься въ тѣхъ словахъ „да ясть“, т. в. щобъ було кому робити для „іерархії“, сповнити безъ опору ви наказы, — се не підлягає вѣякому сумнѣву. „Слугбодателъ має право сейчасъ при заключенію умовы жадати бѣть наниато, щобъ отдавъ ему книжку службову, и має право вимогати въ нїй, подѣяне якими условиями умова звѣсталася заключена“ (§. 7). Конечно, що книжка останеться у службодателя. Колиже той послѣдній буде на етолько величавѣшии и не скориставъ Ѣго свого права и не впише до службової книжки условія найму слуги, то въ таоже разѣ §. 22 alin. 3

постановляє, що „коли сего не зробено, то на случай спору слугѣ заплачено буде після мѣсяцового звѣчану“, то значить, „іерархія“ заплатить слугѣ только, коли її подобається. Глядѣмъ дальше! „Робѣтникъ“, котрый нанивается до роботы при господарствѣ сельскомъ, обвязаний становити до ро-оты въ означеннѣ часу“ (§. 13). Але „самъ уплывъ часу, на якій заключена була умова службова, не розавязує ще бѣть наниванихъ службовихъ бѣть попредного вымовленія. Противно, умова мовчки звѣстяа продовженна (§. 29), если слуга нанивашся на робѣтъ, не вымовить служби на 2 тыждни передъ уплывомъ служби. Въ таоже разѣ слуга мусить оставатися, чи хоче чи не хоче, ще другои робѣтъ а взглидно другои такої протягъ часу, на якій першестно бувъ нанивашся (§. 14). Кто хоче троха знає исторію вводження крѣпацтва въ середновѣковїй Россїи и Польши, тому мимоволѣ пригадається при читанію тѣхъ параграфовъ поступованье царївъ россїйскихъ, котрї именно такими способами ограничували вольнѣсть переходу селянъ въ мѣсце на мѣсце, закимъ Борисъ Годуновъ не прикрѣпивъ ихъ до землї цѣлковито.

Якъ бачимо, вѣсъ тѣ параграфы не только забезпечують права службодателївъ, але ще и надають имъ такій новій права, за котрѣхъ недодержанье буде мусѣти платити — слуги. Чи можна було красше и деликатнѣше описати и замаскувати постанову глуповску: „неимущій же да претерпить“? И справѣ, да претерпить! се есть головне єго назначеніе, головна подстата „суспольної гармонії“! „Слуга обвязаний есть ветупити на службу до тогого службодателя, у котрого находится єго книжка службова“ (§. 7), а що вѣсъ тои книжки бѣнъ не може бути принятъ на жадну іншу службу, бо „кто прїмає слугу безъ книжки службової, той буде караній такъ само якъ той, кто прїмає слугу утѣшного въ служби“ (§. 38), — то очевидно книжка службова есть тымъ путомъ, котре приковує слугу до одного пана на такъ довгій часу, якъ довго тому пану сподобається єго держати. Книжка службова есть документомъ публичнімъ, котрого надъуживанье підлягає карѣ криминальнї (§. 45) и очевидно має служити підвалиною, на котрої здвигнється пышна будова „гармонії суспольної“. Правда, службодателъ може въ кождой хвили и безъ вымовленія отдалити слугу, скоро признастъ єго нездатнімъ для служби (§. 30, a), але „слуга, котрїйбы навмысно въ той цѣлї повинивъ свою службу зле, лѣниво або неохѣтно, щобъ панъ єго нанівавъ въ служби, буде остро укараний и примишненій до належитого сповновання обвѣязкѡвъ“ (§. 35). Отже не только буде остро укараний и то карою гропевою до 5 зп. чи арештомъ до 14 днѧвъ (§. 56), але надто ще буде примишненій до належитого повиненія служби. О средствахъ, якъ буде приму-

шуватися слугъ до належитого повиненія служби, проектъ уставы не говорить нѣчого, — добре знає тѣ средстви ще бѣть панцирніхъ часобъ: какося простягнути непокорного слугу на олонѣ, одинъ саде ему на головѣ, а другій на ногахъ и — „да претерпить“!

Службодателъ має право коли небудь, бѣть выявлены причини, переглянути въ присутності слуги и ще одного сѣдка скриви, куфри и вѣсъ переховки слуги“ (§. 19), — а що підъ слугами въ мыслѣ §. 1 и 2 розуміються такоже варѣбники, гуртбники и т. д., въ такихъ отношенїяхъ съ дворомъ, то отвѣднія рѣчъ, що сей тихенький параграфъ дає власть поліційну надъ цѣлымъ селомъ, надъ всѣмъ тымъ, що „слуги“ (въ широкомъ, павиціянномъ значенію нашого проекту) мають, говорять и думаютъ. „Імѣй“ може „ясти“ зовѣмъ супокійно.

За то якъ же старанно, съ якою отвѣскою очеркнути „проектъ“ обвязки „слуги“! Слуга обвязаний сповнити огітно тѣ услугы, до котрьхъ выравнено нанивашся, але таоже наймити на єго кошт кого нишо до виконання тои роботы“ (§. 16) — ну, якъ мы бачили, примусити слугу „оружиє и дрекомъ“ (§. 35). „Слуга не може ухилювати бѣть роботы въ дні свята скасованыхъ анѣ въ свята не єго вѣроисповѣдання.“ Ба, що бѣльше! „Навѣть въ недѣлї въ свята уроочистї свого вѣроисповѣдання повиненъ слуга виповнювати звичайнї роботы домовї, а такоже таоже надзвичайнї, котрѣхъ безъ безпеченості отложити не можна“ (§. 16). А за вѣсъ той послухъ „службодателъ має право заборонити слугѣ примання отвѣднинъ чи бѣть кого небудь въ загалѣ, чи бѣть певнихъ означенихъ особъ“ (§. 17), отже таоже бѣть родичвѣ и свояквѣ, если таоже бѣть роботи въ дні свята не на руку. А слуга, розумія, „да претерпить“!

ПЕРЕГЛІДЪ ПОЛІТИЧНИЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Спільнї делегації) працювали дотепер майже виключно въ комісіяхъ въ ажъ до 7 л. відомства не отбували пленарніхъ засѣдань. Для б падолиста зобралася була комісія четвертична (Viererausschuss) о. е. вѣсъ тоги комісії угорской делегації, а засѣдань сеї комісії розійшлися лиши тымъ бѣть сесії пленарнї, що обиди не були доступнї ширшої публїцї. — На той засѣдань прїшовъ підъ обрады кредитъ окунійний, котрїй приято съ невеликими обремененіями въ загальнїй сумї 737.000 зп. а. в. Поза-

передъ самою рампою. Такого чуда може только електричніе свѣтло доказати, тоже въ єго засѣдань сиплються безнастаний оплески.

А вже жъ вѣсъхъ найкрасша провідно чародѣйна послѣднія сцена, коли Електра въ засѣданьїї палатѣ находитъ скончаного найдорожчого Динамо и лучиться съ нимъ въ єви. Въ честь щасливої пары розвиває свѣтло електричнє всю свою силу. Въ глубинѣ комісії зачарованої палати якъ бы свѣтла радуга показується тріумфальний ворота, а въ свѣтлахъ їхъ то зеленимъ, то червонимъ, то золотистимъ свѣтломъ блестять євицѣ въ цѣлти. Наразъ якобы якою чародѣйною силою занзаються цѣлі ряды електричніхъ лампъ на прекрасніхъ канделібрахъ; бѣть їхъ свѣтла стѣни комісії стаються проворами, а крізь нихъ видко не давно ще танцюючі дѣвчата, що таоже перемѣнилися въ мертвї статуї. Середъ громкіхъ оплесківъ спадає засѣдань. Але оплески не устають и засѣдань зновъ подносяться, а на сценѣ видко таї самї ще групи лишь виїдної свѣтлї. Въ кінці середъ несподіваної свѣтлї розходяться звѣрі, заславши щасливої оплесківъ по разъ послѣдній спадає засѣдань и балетъ кончиться. Съ великими вівізами розходиться звѣрі, заславши щасливої оплесківъ по разъ послѣдній спадає засѣдань, а на сценѣ видко таї самї ще групи лишь виїдної свѣтлї. Въ кінці середъ несподіваної свѣтлї розходяться звѣрі, заславши щасливої оплесківъ по разъ послѣдній спадає засѣдань и балетъ кончиться. Съ великими вівізами розходиться звѣрі, заславши щасливої оплесківъ по разъ послѣдній спадає засѣдань, а на сценѣ видко таї самї ще групи лишь виїдної свѣтлї.

якъ ухвалене бюджету окупацийного стоять въ звязи съ администрациєю окупованныхъ провинциј, то мали делегаты угорскїя случайноть ставити до спольного правительства интершеляцію що до бтишень политичныхъ, культурныхъ и экономичныхъ въ Боснїи и Герцеговинѣ. Огновающаи на тѣ интершеляціи звивася передовѣмъ министеръ спольного скарбу и администраторъ окупованныхъ краївъ Калая, чому не предложивъ делегациіи загальнога выводу о положеніи сихъ краївъ и скажавъ, що отъ того часу, коли его попредникъ мавъ случайноть обговорювати тѣ бтишени, не звшила до теперъ нѣкакъ важна змѣна въ організаціи, а про те, що змѣнилося, рассказувањъ бти торбкъ. Зъ спроводзанія сего рѣчного п. Калая останѣ финансовоїмъ Боснїи и Герцеговинѣ довѣдаемо передъ звѣтъ, що тѣ краї не покрывають власнимъ доходами выдаќовъ, сполученыхъ съ администрациєю. Выдатки на удержаніе войскъ окупацийного покрывають австро-угорска монархія. Министеръ звертає однакъ звѣтъ на те, що Боснїи и Герцеговинѣ признано зъ загальнога доходовъ зловыхъ лиши 600.000 зл., коли побгла найновѣйшихъ выказовъ повиннї мати зъ обороту товарового 1,600.000 зл. доходу злового. Товары опровергнуваютъ до Боснїи и Герцеговинѣ походять переважно зъ Австро-Угорщины, а зъ сего слѣдує, що монархія, относячи такій значнїй користи, збиваючи свои продукти въ окупованныхъ краївъ, не даетъ властиво інѣчого даромъ. Выдатки центрального бюро боснїацкого покрываютъ зъ доходовъ окупованныхъ краївъ. — Пытање рекрутациї окупацийного войска стоять въ звязи съ рекрутациєю, жандармерією, чытаньемъ емigracij и т. п. Зъ загальнога числа емigrantovъ герцеговинскихъ 2500 людей вернулося дотеперь бѣдне въ 2000 и зложило заявленіе, що не супротивляются рекрутациї. Они лишилися дѣйстно дома и заховуються сунокѣйно. Тѣ, що до теперъ не повернули, суть або начальниками повстанія, або простыми розбашаками. Добровольный поворотъ и пѣданье выходцівъ зробило добре враженіе на людность, такъ що рекрутациї переведена въ жовтніо сего року выпала далеко лучше, якъ можна було сподѣватися. Въ цѣломъ краю скончилася рекрутациї въ протягу мѣсяца, въ Герцеговинѣ въ 18 дняхъ. Въ Герцеговинѣ и Сераевѣ контингентъ зонсъмъ покрый, а рекрутациї отбушася безъ всякихъ непорядківъ. — Боянка компанії въ Сераевѣ дала доказы знаменитої войскової вправы, а кары и дезерція стрѣчаются дуже рѣдко. — Спокойный пробѣгъ рекрутациї дає поруку, що миръ и порядокъ буде можна удержати и меншими силами войсковыми. Велику ролю при тѣмъ отгryває жандармерія, котра дастъє поможити, наколи край розвинеє економично. Роботы катаstralныи будуть въ слѣдуючомъ роцѣ укочненій, а се причинятся до зниженія выдаќовъ. Реформа податку мусить поступати постепенно и съ великою осторожностю; вирочѣмъ випливаютъ податки сего року дуже добре и хочь сей роцѣ не бувъ пѣдъ взглядомъ урожаївъ найлучший, то залеглості въ податкахъ нема. — Лѣсы становлять найважнѣйшій скарбъ окупованихъ краївъ и при значнїхъ капіталахъ можна зробити добрий интересъ. Министеръ надаєся стягнута капиталы зъ монархіи, а се выйде въ користь краю и капиталистовъ. Буджетъ торбочный окупованихъ провинцій не выказує нѣкого недобору и есть надїя, що и сего року его не буде. На слѣдуючій роцѣ не прелиминовано нѣкого недобору, бо не толькъ доходы загаломъ випливаютъ досить правильно, але гдєякія позиції якъ пр. соль випливаютъ значнїй пôльщеніи и буджетъ опирається проще на реальнихъ основахъ. Для економичного пôднесенія окупованихъ краївъ оказуєся конечною будова желѣзныхъ дорогъ, котрї улекшати випвъ дерева и горничихъ плодовъ. Побгла пересвѣдченія министра збудованіе желѣзницѣ отъ Савы до Адріатику не пошкодить зовѣмъ ингересамъ Фюмі. Звертаючися до полемики, якъ мала мѣсце межи православнѣмъ митрополитомъ а католицкимъ епископомъ, заявляє министеръ, що правительство боснїацке стоять на становищі рівноправности всіхъ вѣроисповѣдань и до всіхъ однаково относится. Дни 1 л. вересня заведено въ окупованихъ краївъ нову процедуру діавилку; суды для справъ дробныхъ показалися дуже добрыми и загаломъ приятно нове судовництво съ великими похвалами. — Комісії делегаціи угорской скрѣпили свои прапори бѣзъ комісії австрійской делегаціи, котра зобразилася на перше пленарне засѣданье донерава въ минувшу суботу. Пленарне засѣданье делегаціи угорской зобразилося для 7 л. падолиста. Позаякъ всї пытани вже були передискутовані въ комісіяхъ, ухвалило рішеніе безъ довгихъ дебатъ буджетъ министерства справъ заграницьнихъ. Зъ бѣсѣдъ, держанихъ при тѣй случайноть, стоять випливати промову Бавнерна, котрїй висказавъ вдоволеніе по поводу союза заключеного съ Нѣмеччиною и выразивъ желаніе, щоби союзъ утреявляти пѣдъ взглядомъ економичнѣмъ. Гр. Бавнеръ доказувавъ потребу придавленія агитації, вимѣреныхъ противъ нѣмечкому союзови, и пѣднѣсь, що австро-угорска монархія повинна супротивити державѣ понехати політику поблажливу.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Министеръ Гирсъ виїхавъ вже за границю. Побгла „Nation. Ztg.“ мавъ бѣль 13 с. м. бути у нѣмецкого цѣсає, вчера т. е. въ середу мавъ бути въ Фридрихсбургѣ у кн. Бисмарка а въ бѣль бѣхати дальше до Монгра до хороводыни. Мѣсце его въ министерствѣ заступає по-мочникъ министра Блангали. — Не давно помѣстивъ бути Катковъ въ своєму журналу цѣкаву статю о справахъ болгарскихъ, въ котрой дока-

зує, що лѣпше булобы, наколи бы Болгарія замѣсть статися монархію, була отсталою республикою пѣдъ протекторатомъ Россії и Туреччини. „Nation. Ztg.“ підносить теперъ ту замѣтну увагу, що два дні передъ появлениемъ сїї статії бувъ Катковъ на довшої авдіенції у царя. — Великій князь Константинъ вернувъ недавно зъ Криму до Петербурга. О сїїмъ поворотѣ рѣжий ходягъ вѣсти. Звѣстно, що разъ вже зазывано вел. кн. Константина, щоби бѣль обнявъ предсѣдательство въ „государственному совѣту“, але князь отказался бѣль сего на такъ довго, якъ довго Побѣдоносцевъ займає такъ високо становище. Ходягъ отже слухи, що правительство думає дати волю князеви и увѣльнити Побѣдоносцева зъ дотеперъшнога становища; якъ думаютъ, бѣль має збогати членомъ кодифікаційної комісії.

Сербія. До „Pol. Cogg.“ доносять що власти новѣйшої въ Бельграду и Бани розослали гончі листы за головными виновниками ворохоби. Ворохоби въ сїїхъ повѣтахъ вже зовсімъ притихи. Часть ворохобниківъ — якъ ми вже разъ доносили — спаслась бѣгствомъ до Болгарії. Князь болгарскїй приказавъ всіхъ тихъ, що побѣгли до Болгарії именно въ околицѣ Видина, розброяти и пильно на те глядѣти, щоби не творилися жадній банды; тихъ, що хотѣлибы тутъ випливати якъ ворохоби, приказавъ вязнити а всіхъ безъ винятку приказавъ постінги пѣдъ налаздѣръ полиційнї. — Зъ Константинопола доносять, що бтишени прогнаного сербскога мігро-полита Михайлова до дослѣдниківъ церкви въ Фанари сталися вже бѣль довшого часу дуже широкеречними, такъ що се звернуло на себе наївть увагу сербскога послы въ Константинополі. Доказомъ сїїхъ сердечнїхъ бтишени може се послужити що екumenіскій патріархъ давъ ему канонічнїй призвітъ правити собору службу божу въ греческїй церкви св. Николая въ Галатѣ Сербскїй посоль донесъ сїїмъ заразъ своему правительству. — Найновѣйшій вѣстъ доносять що король Милантъ затвердивъ 12 с. м. въ ночи ноївъ розпорядженіе приказуюче завести стань осады въ цѣломъ окружѣ княжевицѣ и въ однїй області окружѣ країнського, неготинського и александрийского.

НОВИНКИ.

Сегодня отдає Галицка Русь велику дань святой земли, хоронить тѣлъ моїхъ

Льва Кордасевича,

крылошанина перемыскаго капитулы, совѣтника и референта консистории, выложеного канцлера, мѣсто-предсѣдателя комісії управляемои вдовично-спортицкимъ фондомъ, члена товариства „Народного Дому“, „Галицко-рускїй Матицѣ“, основателя и предсѣдателя товариства рускої дѣвочої Бурсы въ Перемышли и пр., упомянутого по довгихъ страданіяхъ вѣдъ второкъ сего тыждня въ 75 роцѣ жити, а 51 роцѣ священства.

Не маючи потрѣбнїхъ дать пѣдъ рукою, не можемо на разъ подати повної житиенїи пок. о. Льва Кордасевича. Скажемо лишь, що покойный бувъ горячимъ патріотомъ рускимъ, и самъ дѣлавъ на полі національнога розвою и поступу въ радиувася дѣльностю другихъ. Покойный бувъ наочнимъ свѣдкомъ нашого народного жити ще зъ передъ часовъ національнога бгоджена ажъ до нынѣшніхъ хвилѣ, бачивъ всї перемѣни въ нашому положеню — и въ великомъ досвѣдѣ своїмъ стоявъ твердо при думцѣ, що наша сила и наше щастє спочивають єдино въ наਸь самихъ, въ нашої самопомочї. Для того що Покойный такъ интересувався товариствами для просвѣтѣнїя народу, и для того такъ ревно займався Бурсою дѣвочою въ Перемышли (котра теперъ має вже надѣ 16.000 капиталу), бо понимавъ, що до нашого народного скрѣплеїя потрѣбно намъ проісвѣченого народа и патріотичнога жїноцтва.

Въ послѣднїхъ двохъ лѣтахъ Покойникъ мученическимъ хоробою бувъ прикованый до ложа, а все не перестававъ думати про святу Русь. Смерть положила конецъ его тѣлеснѣмъ мукамъ а очевидна не лише перемыску канигулу, але и всѣхъ Русинѣвъ, котрї бачили въ Покойномъ праведного чоловѣка и щирого руского патріота.

Вѣчна ему мѣжъ нами память!

— Академія и комерсъ въ честь Фр. Миклосича отбудется — якъ пишуть намъ зъ Вѣдѧ — въ сїїхъ „Gartenbaugesellschaft“ (дни 20 л. падолиста). Торжество устроють товариства: товариство славистовъ, Slovenia, Сѣчъ, Буковина, А-Академікъ Spolek, Tatra, Zora, Ognisko. Въ академії възмутъ участіе найпершіи артисты Вѣдѧ: співакъ оперы п. Брулікъ (Broulik), скрипакъ п. Кохаловскїй, піаністка п-ца Звѣржинска, славиньске співаке товариство и пр.

— Руїній театръ. Въ суботу 10 л. с. м. отображеніе на доходъ убогихъ учениковъ рускої гимназії З-актову комедію Балуцкого „Великій рибѣ“ и 1-актову оперетку Д. Млаки „Іношъ Иштигназі“. Коли въ спроводзаніяхъ зъ попередніхъ представлень мусѣли мы робити гдєякія уваги що до гры нашихъ артистовъ, то тутъ мусимо призначити, що гра всіхъ артистокъ и артистовъ, виступавшихъ сего вечера була справдѣ скончена и знаменита. Комедію „Великій рибѣ“ бачили мы

въ тутешніомъ польскомъ театрѣ при обсадѣ роль самими найлучшими рутинованими артистами; однакъ съ вдоволенемъ мусимо сконстатувати, що наші сили драматичнїи ботграли тую штуку не уступаючи въ пѣчѣмъ польскимъ артистамъ, а навѣть виконанье гдєякіхъ ролей якъ примѣромъ Ципуткевича (п. Грыневецкїй) випала красше, якъ на польской сценѣ. Побѣдѣ п. Грыневецкого ботгралиася п-ца Баберовича, Таньска и Стефурака и іш. Баберовича, Плошевскїй, Стефуракъ и Янкевичъ. П. Стефуракъ именно ботграли роляю старого вѣрного а при тѣмъ доволѣ характеристичнїи слуги дуже вѣрно и безъ всякої пересады. Оперетку „Іношъ Иштигназі“ ботграли такожъ майже безъ замѣту. Ігначіася на першомъ мѣсцѣ п-ї Попелева своюю прецизною грою и хорошимъ співомъ. Побѣдѣ такожъ мусимо и то, що п. Каринський старався симъ разомъ позбутись „деревяннихъ руховъ“ и гравѣть житемъ і съ гуморомъ; побѣдимо се нарочно для того, бо уважаємо п. Каринського за та-ку силу, котра при виробленїї грб моглабы съ часомъ статися дуже пожиточною для нашої сцены. Публика зъ уваги на красущу цѣль предста-влення баткомъ заповнила салю. Чистого доходу мала убога молодѣжь рускої гимназії 135 зл., зъ тога 61 зл. зъ надатокъ. — Въ недѣлю 11 л. с. м. ботграли звѣстну народну мелодраму Ис. Воробкевича „Гнатъ Приблуда“. Гра артистовъ була и сего вечера внови вдоволювала. Отзначилася особливо п-ї Баберовича въ ролї Марії-кирою порою жити и справдѣ артистично.

— Інтервю нового ческого театру въ Прагѣ дні 18 л. падолиста буде днемъ всенародної радости въ цѣльнихъ Чехахъ. Зъ рѣжнїхъ мѣстъ ческихъ звѣщують о візитахъ намѣреныхъ торжествахъ. На перші три дні представленія билеты буде випливати самъ комитетъ будови театру. Зголосивши на перше представленіе єсть незвичайно много, а театръ може помѣстити вигодно лише 1800 особъ. Вѣсть о приїздѣ руского делегата, проф. Романчука повітала ческа праса съ замѣтнимъ вдоволенемъ. Довѣдаемо, що завтра вѣдеть до Праги такожъ проф. дра Шараневичъ.

(+) Український представлена драматичнїй трупи М. Старицкого пѣдъ режисерю М. Кроцівницкого тѣшиться незвичайно въ Кіевѣ усіхъ. „Театръ“ — пише кіевока „Заря“ — буває такъ биткомъ повнý, що не толькъ „верхи“, але і донжони партеръ були заняты — і задає недостачу мѣсць многї гостї мусѣли вертатися до дому. Заїжджі знаменитості не притягали такъ публику, якъ притягав єї українська трупа п-ї п. Кроцівницкимъ на чолѣ. — Кіевскій донесувальникъ до варшавської „Gazety Polsk-он“ (л. 250) робить констатує, що „українська трупа стоїть тешері въ Кіевѣ на першомъ планѣ уваги и громадить численнѣшу публику, нѣжъ звичайно буває въ театрѣ; особливо п. Кропивницкій своєю грою випливує правдивій фуроры.“

— Процесъ дра Александра Іскрицкого. Слѣдуючо го засідання обуდе въ Перемышли передъ судіями присяжними розправа противъ дра Александра Іскрицкого, адвоката въ Санока, бувшого защитника въ торбочнїмъ процесѣ о головну зраду. Якъ звѣстно, предсѣдатель трибуналу при той розправѣ, сов. Будзыновскїй, усунувъ бувъ дра Іскрицкого ѹть защиты. Дра Іскрицкого подавъ бувъ до краевого суду висшого въ Львовѣ жалобу, въ котрой заклинувъ сов. Будзыновскому стронничтво въ веденю розправы. Тую жалобу бувъ оголосивъ и печатно брошурою. Брошурою однакъ стала жертвою прокураторської конфискати а дальше и поводомъ до процесу, въ котрому розправа — мимо рекурсу дра Іскрицкого — має таки отбутися въ Перемышли. Яко свѣдки мають виступити на той розправѣ: сов. Будзыновскїй, п. Адолфъ Добрянський, гдеякі адвокаты, суди прислужнїй зъ процесу о головну зраду и кореспонденты до відомствъ товариства: дра Іскрицкого — має таки отбутися въ Перемышли. Яко свѣдки мають виступити на той розправѣ: сов. Будзыновскїй, п. Адолфъ Добрянський, гдеякі адвокаты, суди прислужнїй зъ процесу о головну зраду и кореспонденты до відомствъ товариства: дра Іскрицкого — має таки отбутися въ Перемышли. Яко свѣдки мають виступити на той розправѣ: сов. Будзыновскїй, п. Адолфъ Добрянський, гдеякі адвокаты, суди прислужнїй зъ процесу о головну зраду и кореспонденты до відомствъ товариства: дра Іскрицкого — має таки отбутися въ Перемышли. Яко свѣдки мають виступити на той розправѣ: сов. Будзыновскїй, п. Адолфъ Добрянський, гдеякі адвокаты, суди прислужнїй зъ процесу о головну зраду и кореспонденты до відомствъ товариства: дра Іскрицкого — має таки отбутися въ Перемышли. Яко свѣдки мають виступити на той розправѣ: сов. Будзыновскїй, п. Адолфъ Добрянський, гдеякі а

— Въ Ямнице станиславовскаго повѣта въ днѣ 13 жюлья 1881 и 18 сѣння, 14 лютого и 24 марта 1882 р. згирѣ надѣ 20 гошодарствъ. Въ тѣмъ страшномъ нещастію Провидѣніе боже не опустило насті. Вж бо 29 сѣння 1882 р. Выс. Президія ц. к. намѣстництва (ч. 985) позволила збирати складки на погорѣлцѣ въ староствахъ станицлавовскомъ, калускомъ, богочанскомъ, товмакомъ, надворинскомъ, коломыжскомъ, городнѣскомъ и снятинскомъ. На пѣдставѣ того позволенія удались мы съ благальными голосомъ о милосердіе для нещастныхъ, которымъ зъ всякихъ сторонъ подали такіе дары:

Его Велич. цѣсарь Францъ Іосифъ I. 200 зр.; Виреос. архіепископъ бріменскій бувши ще парохомъ въ Станиславовѣ збравъ въ свой церквѣ 16 зр.; Вир. о. Красовскій крылоши и парохъ лат. въ Станиславовѣ збравъ въ свой церквѣ 23 зр. 11 кр.; Воч. лат. урядъ прих. въ Марямполи 5 зр., и въ Бзуполи 4 зр.; Воч. гр. к. урядъ прих. въ Королевѣ коло Товмача 5 зр.; Хв. Выдѣль повѣтовый въ Товмачи 25 зр.; Воч. брм. урядъ прих. въ Городенцѣ 5 зр. 50 кр.; Воч. гр. к. урядъ прих. въ Городенцѣ отъ приходян 14 зр.; Вир. о. Полевій 3 зр.; Воч. гр. к. урядъ прих. Красна пош. калускомъ 5 зр. 50 кр.; Воч. лат. урядъ прих. Коропець отъ парохиинъ и отъ себѣ 5 зр.; Воч. гр. к. урядъ прих. въ Кривотулахъ 6 зр. 74 кр.; Воч. гр. к. урядъ прих. въ Войниловѣ 5 зр. 34 кр.; Воч. гр. к. урядъ прих. въ Плевѣ 2 зр. 60 кр.; Выс. Выдѣль краевый 100 зр.; Хв. Выдѣль повѣт. станиславовскій 100 зр.; Воч. оо.: Депутовичъ зъ Глинокѣ 2 зр., Каратинецъ зъ Илинецъ 6 зр., Север. Левицкій зъ Дожурковы бѣть себѣ и громады 11 зр., Шеферъ зъ Большовци 6 зр. 60 кр.; Ч. урядъ громад. зъ Рыбного 1 зр. 30 кр.; Воч. оо. Александ. Левицкій зъ Кортова 2 зр. 50 кр., Маркиль Сѣрецкій зъ Коприча зъ складки 10 зр. 23 кр., Павло Ястремській лат. парохъ зъ Отинії 1 зр.; Хв. урядъ магистрацкій въ Станиславовѣ 30 зр.; Воч. оо. Ант. Бобикевичъ зъ Студенка бѣть братога 3 зр., Мих. Коланковскій зъ Радчого 5 зр. А. Кобрынскій, деканъ городенскій бѣть себѣ 1 зр., бѣть громады Раковецкимъ 2 зр., бѣть громады Семанівка 2 зр., Гр. Грицей зъ Демянівка бѣть громады 2 зр. 43 кр., Матіевъ зъ Новицѣ 3 зр., Квочинскій зъ Хотемира 4 зр., Мих. Понєль въ Червельцѣ 5 зр. и 9 зр. 22 кр., Мих. Балвицкій зъ Поточискѣ 2 зр. 50 кр.; Еміль Дрогомирецкій зъ Кияжа 2 зр., Андр. Воевудка зъ Карлова 6 зр. 50 кр. Окромъ того пришли посланцы высланіи до различныхъ громадъ: по разъ первій 12 зр. 40 зр., другій 3 зр. 80 кр., третій 14 зр. 20 кр., четвертий 3 зр., пятій 12 зр. 73 кр.; шестій зъ Станиславовѣ 36 зр. 40 кр., семій 5 зр. 22 кр. осьмій 11 зр. 26 кр. Въ концѣ привезли посланцы збѣза: зъ Залуквы 1 корецъ 24 гарцы; Викторова 16 гар., Опришовецъ 1 кор., Лапкото 16 гар., Каміннон 1 кор., Братковецъ 3 кор. и 8 гар., Пасѣчновъ 1 кор. и 16 гар., Загвади 1 кор., Криховецъ, Пацькова и Дрогомирецъ по 24 гарцы, Лысца старого 1 кор. и 4 гар., Угринова дольши. 2 кр. и 8 гар., Киягинина 1 кор., Стебника 8 гар., Лысца мѣста 16 гар., Богородчанъ старыхъ 2 кр. 24 гар., Богородчанъ мѣста 8 гар., Ляжховецъ 1 кор. 8 гар., Підлужа 24 гар., Ганусовецъ 1 кор. 8 гар., бѣть о. Янкевича зъ Ганусовецъ 8 гар., о. Мардаровича зъ Волчинца 16 гар., бѣть громадъ Волчинца и Добровляни по 16 гар., бѣть Колодѣївки 1 кор. 16 гар., бѣть Піднечаръ 24 гар., бѣть о. Ильницкого пароха тамже 8 гар.; громада Демянівъ пришла железницею 177 километровъ збѣза.

За милость наї Господе воздастъ милость!

Отъ комитету погорѣлцѣвъ. Ямница 30 жюлья 1883. — Антоній Струтинскій гр. к. приходникъ и предсѣдатель комитета погорѣлцѣвъ съ семи членами комитету.

ПОХОДЪ СОБЕСКОГО
подъ Вѣденъ р. 1683.
Написавъ Стефанъ Качала.
Цѣна 20 кр.

Достати можна въ адми-
ністрації Дѣла.

ГАЛИЦКІЙ ОБЛІГАЦІИ ИНДЕМНІЗАЦІЙНІЙ.

Для осягненія
НОВЫХЪ АРКУШОВЪ КУПОНОВЫХЪ
въ найкоротшомъ часѣ

поручається
Августъ Шелленбергъ,
домъ банковый и контора вымѣны
во Львовѣ.

Дрѣ медицины, хирургіи и акушеріи
Павло Сась Дубановичъ

бувшій лѣкарь практичный въ шпиталі „Charit “ въ Берлінѣ и въ шпиталіяхъ краевихъ, б. управитель найдавнійшаго въ краю закладу гидрапатичного, б. физикъ окружный etc., лѣчачій специально гидрапатію і электротерапію урядивъ теперъ въ Львовѣ въ Рынку ч. 24 закладъ лѣченія за помочею Массажу и гимнастики гигієническої (Zimmerheilgymnastik) въ полученію съ гимнастикою легкихъ. Массажъ лѣчить болѣ нервовъ особенно миогруну. Гимнастика гигієническа есть порадна передовомъ для дѣтей и для особъ слабенького устрою головно для осѣдъ маючихъ нахиль до терпѣнія легкихъ. Курсы гимнастики гигієническої отиваются якъ въ закладѣ, такъ въ домахъ приватныхъ. Н. В. Для особъ женскаго пола суть осѣдній години въ которыхъ учителька фахово выбурована подъ отвѣчальнымъ надзоромъ лѣкарскимъ веде гигієнично-лѣчничій вправы. Години ординацій рано отъ 8 до 10, по полуоднѣ отъ 2 до 4.

Выдаваць и редакторъ: Антоній Горбачевскій.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вл. В. Л. въ Болеховѣ. Заплачено до конца року. Воч. К. Я. въ Львовѣ. 27 зр. 62 кр. мы одержали и розплатили, куды кому слѣдувало. Воч. П. Г. въ Кудринцѣ. Теперь заплачено до 31 жюлья, до конца року ще 2 зр.

На дохѣдъ Иваны Біберовичевою

Въ великой сали „Народного Дому“.

РУСКІЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТРЬ

подъ зарядомъ И. Біберовича и И. Грыневецкого.

Въ четверг днѣ 1 (13) падолиста 1883.

Вуяшокъ цѣлого свѣта

комедія въ 3 актахъ Бенедикса, переложивъ С. С.

(Режиссеръ И. Грыневецкій.)

Особы:

Акчина, богатырь банкіръ	И. Грыневецкій
Ерина	В. Плюшевский
Юлье) его дѣти	И. Біберовичева
Алина	И. Стебуракова
Щасный, шуринъ Акчина	С. Стебуракъ
Адольфъ, любовникъ Алины	О. Янкевичъ
Матильда, молода охмѣтрыня	А. Таньска
Франко, кухтикъ	И. Подоляцкій
Люкай	И. Попель

Дѣсса въ домѣ Акчина.

ЗАКОНИЧИТЬ:

ШКОЛЯРЪ НА МАНДРОВЦѢ	
народна оперетка въ 2 акт. В. Лозинскаго. Музика М. В.	
Особы:	
Баврило Мамалай, вѣйтъ	О. Осиповичъ
Остапъ, его синъ	П. Карпинскій
Харалампій Черепаха, реєстъ	И. Грыневецкій
Мокрина, его жінка	А. Таньска
Гандзя, ихъ донька	П. Попель
Маруся, якъ подруга	И. Лунка
Лущенка, академікъ львовскій	И. Біберовичъ
Стешанко, уральщикъ	С. Стебуракъ

Дѣсса въ самборскій околицѣ.

Цѣны мѣсѧцъ: Фотель 1 зр., крѣсло въ першихъ V-ти ридахъ 80 кр., въ дальнихъ ридахъ 60 кр., паркетъ 40 кр., партеръ 25 кр., галерія 20 кр.

Билетъ дѣстати можна въ торговли п. Дымета въ цинку и въ комнатахъ товариства „Руска Бесѣда“, улица Скарбовска Ч. 2, а вечеромъ бѣтъ години 5-тої при касѣ.

Початокъ точно о годинѣ 7-м旣.

Подяка.

Мужа моего и отца дѣтей о. Льва Сороку, пароха въ Підберезціяхъ, покликавъ Всевишній до Себѣ. Сусѣди и други наші прибули улекшити намъ тяжкій ударъ судьбы. Щобы наше потѣшили и взяти участіе въ похоронахъ Покойного, явились Всич. душпаstryї и со.: деканъ Іоанъ Юркевичъ зъ Германова, Адалъ Глинський зъ Михаїла, Терапонтъ Котовичъ зъ Лисенич, Стев. Хотинський зъ Винникъ, Дан. Крушка зъ Підборецъ, Григор. Чвартакій зъ Печенич, Волод. Туркевичъ зъ Грабовичъ великихъ, Іос. Реваковичъ зъ Гаївъ, Атан. Юркевичъ зъ Сухорбѣч, Александ. Барановскій зъ Чорнушовичъ, Володим. Брыльницкій зъ Чижиковъ и ко. Банахъ зъ Винникъ. Въ цѣломъ похоронъ взяли дѣятельну участіе и численній громадяне зъ Підберезецъ и зъ Лисеничъ; особенно честній Лисеничане съ своимъ начальникомъ п. Конюшко на чолв. доказали, якъ умѣють оцѣнити труды свого бувшого душпаstryї. Тоже не маючи іншого способу зложити подяку за всѣ труды, мило намъ заявити посредствомъ нашої часописи „Дѣло“ широ-руське „Спас-Богъ“ Всич. душпаstryамъ и громадянамъ зъ Підб. березецъ та зъ Лисенич и тамошнemu начальному коша за труды и жертви для покойного Доброді нашого. Честь Вамъ и сердечна подяка бѣть вдовѣ и сиротѣ!

Въ Підберезціяхъ днѣ 1 падолиста 1883. Александра Сорока, жена; Іоанна и Емілія, дѣти Покойного.

ІЛЮСТРОВАНЫЙ КАЛЕНДАРЬ

товариства „Просвѣта“

на рѣкѣ 1884.

укладу Василя Лукича.

Содержанье: Отъзыва. Календарь историчный, астрономичный, церковный, памятній и въ приподѣкахъ. **Мѣсяцъ** съ записками на каждый мѣсяцъ, при чѣмъ увагливано информаційна: Цѣсарска родина. Скалъ стемплевій. Рухъ жилівниць въ Галичинѣ и Буковинѣ. Выказъ оплатъ стемплевыхъ за важнѣйшіе справы правицъ и т. д. Шадицѣ почтовы. Часть літературна: Самъ собѣ виненъ (Оповѣданье Ивана Франка). — Исторія моя съ Лѣсомъ и пасовиска, оповѣданье бувшого пленіпонтентъ (Мирона**). — Прощање (въ поемы „Новобрачній“ Осипа Федьковича) — Зъ недрукованыхъ поезій дра Стефана Рудольфікого: Спілка, Обдуреній Москаль, Мазуръ въ болотѣ, Могила. — Зъ поезій Володим. Липининъ: Въ осені, На весну, Въ гаю. — Зъ житія Русянівъ: Яківъ Кухаренко, Володимиръ Барвінський, Микола Лисенко, Осипъ Шухевичъ, Левъ Василівичъ (Сапоговскій). — Катерина, поема Т. Шевченка. — Значенія цѣлтѣтъ, деревъ и птаховъ въ поезії рускій. — Дѣшко про дамашній лѣткі. — Про дифтерію (дра М. Х...ровокого). — О шкарлатинѣ (дра М. П...го). — Нежить и кашель, та способи, якъ ихъ лѣчити (дра Сча). — Господарство сельське. — Записки господарскіе. — Поясненія до ляжкіхъ ілюстрацій. — Смішие. (Стор. 1—125). — Рожніе оголошенія. — **Ілюстрація:** Портреты: Т. Шевченка, Володимира Барвінського, М. Лисенка. Образы: Матерь Божа, св. Борисъ и Глебъ. Науки природи: Орель, Оравн-Гутанъ, Гориль, Слонъ индійскій, Крокодиль, Жирафа, Медведюкъ, Хомякъ, Котъ домовы, Солитеръ, Кораль, Кава и і.

Выписане содержанье Календаря показує, що часть информаційна и літературна дуже богатій, а Уставъ церковный уложенъ черезъ фахового знатока.

ЦІНА 50 КР.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ и во всѣхъ бѣльшихъ книгарнѣ въ Галичинѣ. Замовлюючи у „Просвѣты“ въ провинції, долучать 5 кр. на пошту. Коли кто замовить бѣтъ 12 примѣрниківъ, одержитъ 20% рабату.

Понеже накладъ невеликий, просимо съѣдити съ замовленнями. Календарь на 1883 р. бувъ минувшого року до половины грудня вже вычерпаный.

Товариство „ПРОСВѢТА“

улица Скарбовска ч. 2.

NEUE (13.) UMGEARBEITETE ILLUSTRIERTE AUFLAGE.

240 НЕФЕ ОДЕР 16 БАНДЕ

Brockhaus' Conversations-Lexikon.

Mit Abbildungen und Karten.

Preis a Heft 30 kr.

JEDER BAND FL. 4.50., LEINWAND FL. 5.40., HALBFRANZ FL. 5.70. O.W.

!! Новість !!

Рускій букви на листовомъ папері и ковертахъ

за 100 штукъ друковъ 35 кр.

за 50 штукъ друковъ 25 кр.